

אוצרות ליובאוויטש

פִּי קָרוֹב יוֹם, וְקָרוֹב יוֹם לֵה' יוֹם עֲנֹן, עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה, וּבָאָה
חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהִיְתָה חֲלָחֳלָה בְּכוֹשׁ בְּנֶפֶל חָלָל בְּמִצְרַיִם,
וְלָקְחוּ הַמּוֹנֶה וְהָרְסוּ יְסוּדֹתֶיהָ.
(יחזקאל ל, ג-ד)

עלון פנימי דו-שבועי, עבור תלמידי תומכי תמימים בכל הסניפים

העולם עובר ועוזעים לקראת משיח!

"... הגלות עומדת להסתיים, ועד כדי כך, אז די וועלט טרייסלט זיך שוין אויף מקבל זיין פני משיח צדקנו [= שהעולם כבר מזדעזע, כדי לקבל את פני משיח צדקנו]".
(ליל ט"ו בשבט תנש"א, בימי מלחמת המפרץ)

"... מיום שהותחלה המלחמה, הרי אין יום עובר שלא ידברו בדבר ביאת משיח"

(רשימות אדמו"ר מוהריי"צ אודות אביו אדנ"ע - תורת שלום עמ' 277)

"אמר רבי יצחק: שנה שמלך המשיח נגלה בו, כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה. מלך פרס מתגרה במלך ערבי, והולך מלך ערבי לארם ליטול עצה מהם.. וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים ונופלים על פניהם ויאחזו אותם צירים כצירי יולדה. וישראל מתרעשים ומתבהלים, ואומרים: להיכן נבוא ונלך, להיכן נבוא ונלך? ואומר להם [= הקב"ה לישראל]: בני, אל תתייראו, כל מה שעשיתי, לא עשיתי אלא בשבילכם. מפני מה אתם מתייראים? אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם."

"שנו רבותינו: בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר: ענוים, הגיע זמן גאולתכם."

(ילקוט שמעוני, ישעיה רמז תצט)

"יובל היא"

"מ'דארף סטראָייען אַ נייעם חב"ד"

דברים חוצבי-להבות שנשא הרבי הריי"צ נ"ע בהתוועדות שמחת-תורה בלנינגרד לפני מאה שנה * "תמימים" - שם העצם! * לחקוק בתוכו את צורת

אדמו"ר * "מחנכים אתכם למסירות נפש!"

הובא לדפוס על ידי אחד התמימים שי'

.. [כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ נ"ע) אמר לר' יחזקאל (פייגין, הי"ד) שיקרא כל התמימים שיעמדו כנגדו שיראה אותם, והתחיל לדבר אליהם בזה"ל:] חייב אדם לומר בלשון רבו, זאָלט איר וויסן אַז וואו עס שטייט "חייב אדם" איז ביז מסי"נ ועד בכלל". בשנת תרס"ג בעת שמח"ת כשישבו בהזוית אצל החדר הקטן שבזאָל הגדול - כך הי' הסדר, שבשמח"ת הי' הישיבה אצל החדר הנ"ל ובי"ט כסלו בזוית אחרת, וזה הי' במכוון הכל בשביל המקבלים - אאמו"ר קרא אותי ונתן לי צנצנת משקה ואמר: הנך מנהל פועל ומנהל בפועל, ואמר לי עמוד ותחזיק המשקה ותקרא לכל התמימים לנגדי שאראה אותם.

[כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ נ"ע) שאל לכל אחד ואחד בפרט איך שמו, ונתן לר'

לפני מאה שנה, בהתוועדות שמחת תורה תרפ"ו. נשא כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע דברים חוצבי להבות אודות חובת אנ"ש בפרט ובני ישראל בכלל בשמירת התורה והחזקת היהדות, אבל מפני קוצר היריעה - נצטט להלן רק פנינים אחדות מתוך הדברים הנוגעים לתלמידי התמימים במיוחד:]

[כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ נ"ע) אמר לר' יצחק (מתמיד, הי"ד):], חסידים איז פאַראַן אַסאַך, נאָר מ'דארף סטראָייען אַ נייעם חב"ד. דו ביסט דאָך אַ שד"ר, פאַרסט דאָך אויף דער וועלט, בין איך דיר מכריח מאַכן אַ צעטל פון אידן וואָס ווילן זיין מקושר צו עצמות דורך אַ וואָרט פון תורה, קיין נפקא מינה ניט צי אידן וואָס האָבן געלערנט חסידות צי ניט³.

התעוררות בתשובה - מאלול ועד שמח"ת

"... בהגיע ימי אלול שאז שערי רחמים נפתחים הנה זה פועל התעוררות כללי, להתעוררות זו היא מזכירו על כללות הטבעתו בעניני עולם וריחוקו מעניני תורה ומצוות ואלקות, כמאמר העולם, עס איז דאך אלול אויף דער וועלט. ואח"כ ימי הסליחות מעוררים יותר, וכן הוא יוצא מעט מעניני הגשמיים, ומתנער מהאבק שנתקבץ עליו במשך השנה ומתעורר בר"ה בקבעומ"ש, ואח"כ בעשי"ת, וכן הוא הולך ועולה מדרגא לדרגא ביוה"כ וכן בחגה"ס, וישנם כאלו שבשמח"ת מתעוררים בהתעוררות תשובה. דע"ה הצעקה אבא אבא בר"ה וצעקת אבינו מלכנו ביוה"כ פ"מ משיכים המלך הקדוש, "נעביד חד יו"ט ונחדי" - הוא שמחת תורה דאז מתעוררים כל ישראל בקירוב להוי". ועושיין זה בשמע"צ שהוא זמן השמחה, להיות השמחה היא כלי להמשכת הטוב בטוב הנראה ונגלה. והוא המשכת השמחה על כל השנה בקיום התומ"צ".

(סד"ה להבין ענין שמח"ת תש"ו - סה"מ תש"ו-ז)

פנינה

'צוגעקומען
א פערעלע'

רשימות ורשמים

זיי דעם מים רבים¹¹. וסיים הרי"ם, מאיז געווען פארזארגט פון די וערטער¹², כי הבינו בזה שמרמז...¹³

*

בתקופה הקרובה ימלאו 150 שנה לאמירת 'המשך' מים רבים הנ"ל, כמו גם שמונים שנה להדפסתו בפעם הראשונה (בשנת תש"ו), במלאת שבעים שנה לאמירתו), וחמשים שנה למהדורתו השניה (בשנת תשל"ו), במלאת מאה שנה לאמירתו). והזמן גרמא...

1. סה"ש ע"י 95 ואילך.
2. כדאי מאוד לעיין בשיחה המקורית בשלמותה!
3. = עליו לבנות "חב"ד חדשה". חסידים ישנם לרוב, אך נצרכת בנייתה של "חב"ד חדשה". הרי אתה ש"ר והנך נוסע על פי תבל [= לקהילות היהודיות השונות], הרינו מכריחך לערוך פתקא שבה ירשמו יהודים הרוצים להתקשר לעצמותו ומהותו ית' ע"י עניני התורה, מבלי הבט אם מדובר ביהודים שלמדו חסידות או לא.
4. = דעו לכם, שכאשר כתוב "חייב אדם" זהו עד מסירת נפש ועד בכלל.
5. = כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.
6. שמות המלמדים והר"מ (הר"ר לייב באבין מוועטקא, הר"ר יהושע ארש [או הר"ר יהושע ברח"ד לין]), והר"ר יחיאל קאמניסאר) בכתות הצעירות בתומכי תמימים שבליובאוויטש, כמפורט בהערות 21 ו-19 שבסה"ש שם ע"י 98.
7. = וכמו כן בננוע לענינו, כפי שהני עומד [= במצבי זה] - אומר אני לכם: "תמימים!" בראשונה הרינו מוסר לכם פרישת שלום וברכה ממייסד ונשיא המוסד [= כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, יותר מחמש שנים לאחר הסתלקותו]. אתם לא ראייתם את אדמו"ר, אני זכיתי לראותו - ישנם בנינים כאלה שהיו קטנטנים והתגלגלו אצל הוועטקא, יהושע ויחיאל [= המלמדים] של הכתות הצעירות בתומכי תמימים שבליובאוויטש] - הרינו מוסר לכם פרישת שלום וברכה, שתתברכו בבריאות בגשמיות ולהיות מסורים ותונים לתורה, שלא תחשבו כמה זמן עליכם ללמוד, אלא תחשבו כמה דרוש עבור השניה והאכילה, והשרא - לה'. ואלו שזכו להכיר את אדמו"ר, יחקקו בדעתם את צורתו, הן בעת שיושב להם במאד והן בעת צרה ח"ו.
8. תומכי תמימים נתיסדה כדי שלומדי התורה יהיו לאנשים. דעו לכם שהנכם לומדים בתומכי תמימים, ולכן - בודאי אל לכם להרהר אודות גשמיות, אל תהנו בשום 'תכליתית': מחנכים אתכם למסירת נפש... בין כך ובין כך, הרי אתם עלולים (= מסוגלים ויכולים) למסור את נפשכם, אפילו אלו שנדחו. אודות רבנו הגדול נ"ע מסופר שאמר, אשר האוחז בידית דלתו לא ימות בלא תשובה: כ"ק אדמו"ר אמר, אשר האוכל מפיסת הלחם החסידית כי [שבתומכי תמימים, סוף כל סוף יפעל עליו הדבר], כדכתיב שלח לחמך על פני המים. מתי יתרחש הדבר - אין זה נוגע, אבל לי הרי זה אכן נוגע: הוא עוד ישוב, ורקד הוא [דיקוד] בשמחת תורה כי'.
9. סה"ש תש"ו ע"י 11 (מרשימת כ"ק אדמו"ר בגותי"ק - צילומה נדפס בימי מלך" ח"ב ע"י 603).
10. החסיד הרב יעקב מרדכי בענפאלאו, רב בפאלטאווא.
11. = מחתנתו יש לי שמחת הלב, ולחסידים תהא שמחת המוח. כדמי קדימה הנני מעניק להם את (המשך הדרושים המתחיל בד"ה) מים רבים.
12. = היו מוראגים (החסידים) ממילים אלו.
13. על ענין ההסתלקות ומילוי מקומו ע"י אדמו"ר מהורש"ב.

יחזקאל (הנ"ל) משקה, ואמר לו: עמוד, הנך מנהל בפועל. [אחר כך המשיך כ"ק אדמו"ר (מהור"י"צ נ"ע) ואמר:] ואמר אדמו"ר⁵ ענין קריאת השם "תמימים" - שם הוא הארה, שאינו נוגע להעצם ואינו מורה על העצם, שמהשם אינו יודע העצם... אך כשקוראים בשם המכוון, על ידי זה הוא המשתכח העצמות. וזה הי' ענין קריאת השם "תמימים". [ואמר כ"ק אדמו"ר (מהור"י"צ נ"ע):] וכמו כן אויף דעם ענין ווי איך שטיי זאג איך איך - "תמימים!"

בראשונה גיב איך איך איבער א פרישת שלום און א ברכה פון דעם מייסד ונשיא המוסד. איר האָט נישט געזען דעם טאַטן, איך האָב אים געזען - פאַראַן פון אייך וואָס זיינען געווען קלייניקע וואָס האָבן זיך געוואַלגערט באַ דעם וויעטקן, יהושע'ן, יחיאל'ן - גיב איך אייך איבער א פ"ש און א ברכה, איר זאָלט זיין געזונט אין גשמיות און זיין מסור ונתון לתורה, מ'זאָל נישט זיין אויסגערעכנט וויפל צו לערנען, נאָר אויסרעכענען וויפל שלאָפן און עסן און די איבעריקע לה'. און די וואָס האָבן אים געקענט, זאָלן באַ זיך חוקק זיין צורתו, הן בעת זיי וועט זיין זייער גוט והן בעת צרה ח"ו.

ועתה נדבר מהענין... תומכי תמימים האָט מען געמאַכט אַ די וואָס לערנען תורה זאָלן זיין אנשים. זאָלט איר וויסן אַז איר לערנט אין תומכי תמימים, איז וועגן גשמיות דאַרפט איר אוודאי נישט טראַכטן, איר זאָלט נישט טראַכטן וועגן קיינע תכליתים, מ'האָדעוועט אייך אויף מס' נ... בין כך ובין כך זייט איר עלול אויף מס' נ, אפילו די וואָס זיינען נדחה געוואָרן. אויף דעם רבי'ן דערציילט מען, אַז ער האָט געזאָגט אַז דער וואָס האָט זיך געהאַלטן אָן זיין קליאַמקע וועט נישט שטאַרבן אָן תשובה, דער רבי דער טאַטע האָט געזאָגט, דער וואָס האָט געגעסן אַ חסידישן שטיקל ברויט כו', וואָס דאָס איז שלח לחמך על פני המים, ווען וועט דאָס זיין איז דאָס נישט נוגע, מיר איז דאָס יע נוגע, ער וועט זיך אומקערן, טאַנצט ער שמח"ת כו'.⁸

*

בהמשך למסופר בגליון הקודם (מס' 91) אודות חתונת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (באלול תרל"ה), ראוי להזכיר את דברי כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע: שמעתי ממנהר"ם¹⁰, שאמר אאזמו"ר מהר"ש נ"ע: פון זיין חתונה האָב איך שמחת הלב, און חסידים ועלען האָבען שמחת המוח. אלס אויפגאָב גיב איך

ימים ראשונים

"שמדבר ומגלה ענינים נעלים ונוראים בעניני תורה!"...

המאמר "כי נער ישראל - תרס"ו", שהרבי חזר עליו לאחר חמשים שנה, ואמר דברים נדירים ומופלאים אודותיו, וכן אודות המשך תרס"ו בכלל - שכעת נמלאו מאה ועשרים שנה לתחילת אמירתו * במלאת שבעים שנה, מובאים בזה גילויים נוראים משמחת-תורה תשט"ז, סביב אמירת המאמר "כי נער ישראל" בהתוועדות יום שמחת תורה.

1. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה כי נער ישראל ואוהבהו.
2. המאמר ד"ה כי נער ישראל ואוהבהו (שנאמר לעיל), אמרו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, אביו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ביום שמח"ת בעת הסעודה לפני חמשים שנה - כפי שנרשם (כנראה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר) בכותרת ה"הנחה" דהמאמר: "יום ש"ת בעת הסעודה בבית כבוד אמי זקנתי (אמו

רשימות ורשמים

הוא - קראוהו לפתע לעלות ל"מפטיר" (אם משום שנתגלתה זהותו, או מאיזו סיבה אחרת). כיון שלא ציפה לכך, ביקש שימתינו איזה רגעים, לקח חומש ונכנס לחדר צדדי ועבר לעצמו על ההפטרה, ורק אח"כ עלה למפטיר.

.. ומכל זה מובן גודל השינוי והחידוש שבאמירת המאמר ד"ה כי נער ישראל ואוהבהו - ללא הכנת זמן, אלא כפי שהונח אצלו בשעת מעשה!
י. והנה, שינוי זה קשור עם שמחת תורה - כמו כו"כ שינויים בהנהגה דשמח"ת לגבי כל השנה כולה, שינויים למעליזתא, שמוסיפים בהשמחה. וע"ד מ"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר בהערה להתחלת המאמר הנ"ל: "יסוד דברי רבינו .. כמ"ש בזהר .. מאן דאיהו ברוגזא ייתון לגבי' נער וישתכך רוגזי, ויתהדר בחדוי כדן כלא בחידו". כלומר: דברי הזהר הנ"ל שכאשר רוצים לפעול ענין של שמחה, מביאים בן קטן, ועי"ז נעשית (לא רק תוספת שמחה, אלא) חדוה מיוחדת - הם היסוד של המאמר כי נער ישראל ואוהבהו.

וכיון שכן, הרי אין מקום לשאלה כו',
- ומה גם שבלאה"כ אומר כ"ק מו"ח אדמו"ר שאין זה סדר לשאול שאלות וקושיות, או אפילו סתם "פארוואס", ואם לפעמים היו שואלים, ה' המענה: "אז דו וועסט אַלץ וויסן, וועסטו פרי אַלט ווערן" (אם תדע הכל, תזדקן מהר)....

ולמאי נפק"מ אם יש שאלה וכו' - העיקר שבינתיים ניתוסף עוד מאמר! יא. זאת ועוד - שבמאמר זה יש (כאמור) "אותיות" שלא מצינו דוגמתם בשאר מאמרים, אשר, גם חידוש זה קשור עם השמחה דשמח"ת.
והענין בזה - ע"פ מ"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר בהמאמר דשמע"צ שיצא לאור זה עתה, אשר, גם בזה יש חידוש לגבי המבואר בשאר מאמרים: בדרך כלל מבואר במאמרים ששמחת-תורה ענינו שמחת הגוף וריקודים, והשאלה היא, למה לא קבעו ענינו של שמחת-תורה בלימוד התורה -

ואילו במאמר זה - מאמר של שמע"צ שבו מדובר גם אודות שמח"ת - כותב כ"ק מו"ח אדמו"ר ש"העבודה דשמח"ת .. בריקודים ובשמחה גלוי" היא באופן "שמדבר ומגלה ענינים נעלים (ומוסיף) ונוראים בעניני תורה!"....

יב. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): דער אויבערשטער זאָל העלפן - וכיון שזקוקים לכך, וגם היתה חתימה טובה בכל הענינים, וועט דאָך דער אויבערשטער העלפן - שה"ענינים נעלים ונוראים" יומשכו בגלוי לכל אחד ואחד לפי ענינו,

בעבודתו בלימוד התורה, וכיון ש"גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" - יומשך מזה גם בעבודתו בקיום המצוות, ובדרך ממילא יומשך זה בכל הענינים הגשמיים - "ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו", שתהי' שנה מבורכת ברוחניות ובגשמיות בכל הענינים.

(יום שמח"ת תשט"ז, תו"מ עמ' 132-136).

נמצא בידי - הנחה שהיתה למראה עיני כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהגי' אותה, ובתוספת כמה הערות משלו".

במאמר זה ישנם אותיות כאלה שלא מצינו דוגמתם בשאר המאמרים של כ"ק אדמו"ר נ"ע - לעת עתה לא מצאתי דוגמתם בשאר המאמרים, ולפי הסגנון של מאמרי כ"ק אדמו"ר נ"ע, לא שייך שאותיות כאלה יבואו בכתב.

ועתה, בקשר עם מלאות חמישים שנה - "יובל", שיש לו "מקום" בנוגע לכל הענינים - נאמר מאמר זה (אף שעד עתה לא נתפרסם המאמר, מאיזה סיבה שתהי', וכיון ש"הכל תלוי במזל ואפילו ס"ת כו", מסתמא ה' טעם על כך למעלה, אבל, בכל אופן, מה שנוגע לנו היא העובדה שה"הנחה" ממאמר זה נשארה בשלימותה, וכאמור, הנחה מקויימת ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהי' נוכח בשעת מעשה).

ח. ובפרטיות יותר:

בשנה ההיא - שנת תרס"ו .. היו כו"כ ענינים נפלאים, וא' מהם:

המשך גדול ("אגרויסער המשך") בתורת החסידות,

- ישנם אמנם "המשכים" לפני, החל מהמשך וככה תרל"ז של אדמו"ר מהר"ש (ואולי עוד לפני - שלא ראיתי עדיין), אבל המשך כזה, הכולל ("נעמט אָרום") משך שנה שלימה, ויותר מזה, שנכתב באריכות הביאור ביותר, ונתפרסם ברבים על מנת ללמדו, ובשלימותו מתחילתו ועד סופו - הרי זה:

ההמשך הידוע בשם "יום טוב של ר"ה - תרס"ו".

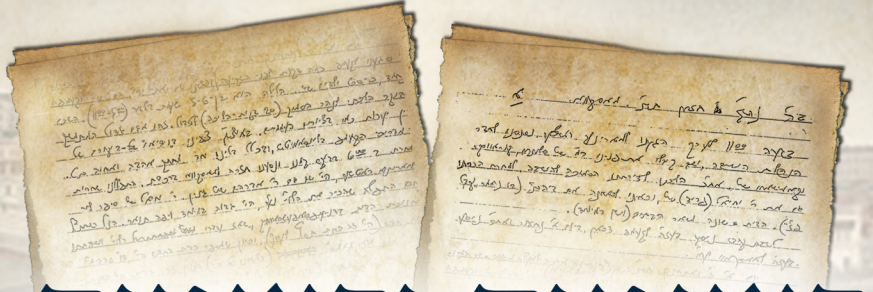
וכמו כן נאמרה בשמחת תורה דשנה ההיא שיחה ארוכה ("אגרויסע רייד") על הפסוק "קמתי אני לפתוח לדודי" (שנדפסה ב"תורת שלום") - ענין הכולל כמה מאמרים, מאמר של אדמו"ר הזקן, ועוד מאמרים, אלא, שנאמר באופן של שיחה, באופן של התוועדות כו' (כנראה מהרשימה). ואז נאמר גם - בתור מאמר - המאמר ד"ה כי נער ישראל ואוהבהו (הנ"ל),

ובאופן של חידוש גדול ביותר - הפעם היחידה, או עכ"פ מהפעמים הספורות - שכ"ק אדמו"ר נ"ע אמר מאמר שהונח אצלו בשעת מעשה, שזהו דבר בלתי רגיל כלל אצלו, כפי שאמר כו"כ פעמים שקודם אמירת מאמר צ"ל אצלו הכנת זמן.

ט. ובהקדם הביאור בהנהגה זו (להקדים הכנת זמן קודם אמירת מאמר) - שיש לומר שהמקור לזה הוא מאמר רז"ל "צריך אדם להיות נוטל משל (מהקב"ה) לומר פרקו או אגדתו או מדרשו .. בצבור .. מן האלקים אתה למד כשבקש לומר תורה לישראל אמרה ד' פעמים בינו לבין עצמו עד שלא אמרה לישראל, שנאמר אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה, ואח"כ ויאמר לאדם".

וגדולה מזו מצינו בנוגע לר' עקיבא - "מעשה ברבי עקיבא שקראו החזן ברבים לקרות ס"ת בצבור ולא רצה לעלות .. אמר .. לא סדרתי אותה פרשה .. שאין אדם רשאי לומר דברי תורה לפני הצבור עד שישפוט אותו .. בינו לבין עצמו כו".

ועפ"ז יש לבאר מה שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות הנהגת אביו, שבא' מנסיעותיו שבהן נהג להעלים את זהותו (שלא ידעו מי הוא), אירע פעם שבבואו לבית הכנסת בשבת (או ביו"ט), ובחשבו שלא יודעים מי

רשימות ורשמים

הושיעה את עמך

"ענין הגאולה נקרא על שמו ולזכותו של הדור האחרון"

שעי"ז מבטלים את הענין ד"חרפו עקבות משיחך", ופועלים את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, באופן ד"אמן ואמן".

זהו איפוא הדגשת מעלת המטה בנוגע לענין הגאולה - שפעולת הגילויים הכי נעלים דזמן הגאולה (שלימות הכוונה דדירה לו ית' בתחתונים) היא בכחו של כאו"א מיישראל ("בנערנו ובקנינו גו" בבנינו ובבנותינו") בדור האחרון,

- דמכיון שהגאולה העתידה תהי' בנוגע לכל בני"י (שהרי אפילו יהודי א' לא ישרא בגלות ח"ו), מובן, שגם מעשינו ועבודתנו לפעול את הגאולה שייכת לכל בני", ובודאי שניתנו לכאו"א כל הכחות הדרושים לכך, שכן, "איני מבקש כו' אלא לפי כחן" -

שכן, כאשר משלים את עבודתו בצחצוח הכפתור... אזי "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה", גאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, בביאת דוד מלכא משיחא.

וביחד עם דוד מלכא משיחא - "עו"מ" - כל שאר האושפיזין, הן האושפיזין שבוהר: אברהם יצחק יעקב משה אהרן ויוסף, והן האושפיזין החסידיים: הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, ואדמו"ר מהר"ש - "עימיו" - עם אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, שהרי יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר".

וכולם יחדיו, בתוככי כלל ישראל הולכים מתוך שמחה - באופן ד"רגנו" - "מיט א לעבעדיקן חסידישן ניגון", לארצנו הקדושה,

ובפרט כאשר כאו"א מוסיף בשמחת בית השואבה, עד כדי כך, שפועל את ענין השמחה גם ב"רשות הרבים" השייכת לחלקו שבעולם (ועכ"פ - בסביבתו, בקירוב מקום לד' אמותיו), עד שנעשה הענין ד"הקיצו ורגנו", היינו. שהעולם כולו מקיץ מהשינה והתרדמה (מצב שלא רואים את האמת כו'), ועד שהעולם כולו הולך מתוך - "ורגנו" - שמחה לארצנו הקדושה, שהרי "עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות",

ושם גופא - לירושלים עיר הקודש, ל"הר הקודש" (הר הבית) ולבית המקדש, "מקדש אדני" כונו ידך",

.. והעיקר - שכל הענינים דלעתיד לבוא נפעלים תיכף ומיד, כפי שמבקשים בכל תפלה (ג' פעמים ביום) שהגאולה תהי' במהרה בימינו ממש, שכן, הפירוש ד"לעתיד לבוא" הוא גם רגע אחד לאח"ו, שהרי רגע אחד בלבד לאחר התפלה ובקשה הרי זה כבר בגדר ד"עתידי", היינו, שתיכף ומיד לאחר ש"נוכרים" (בתפלה ובקשה) אזי "נעשים" בפועל, ובלשון הידוע: "בשעתא חדא וברגע חדא", ועאכו"כ "ביומא חדא", כולל הפירוש ד"יומא" מלשון אור וגילוי, כמ"ש "ויקרא אלקים לאור יום", במהרה בימינו ממש.

(ליל הושע"ד תשמ"ו, ת"מ שם עמ' 319-316)

.. נוכר לעיל שהושענא רבא קשור עם ענין הגאולה - "קול מבשר מבשר ואומר", הבשורה אודות ביאת דוד מלכא משיחא, "הוא דוד

בעצמו" - ה"אושפיזא" הדו"ש"ר.

והרי בענין הגאולה מודגש כללות העילוי דעבודת המטה - שהרי עבודת המטה פועלת עילוי ושליומות בכל הבריאה לגבי השלימות דהתחלת הבריאה..

.. ויש להוסיף בהדגשת מעלת המטה בנוגע לענין הגאולה - שנפעלת ע"י "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות", ובמיוחד ע"י העבודה דדורות האחרונים, "עקבות משיחא":

מחד גיסא - הרי זה דור הכי ירוד ותחתון, ובלשון חז"ל: "אם ראשונים בני מלאכים אנו כו'", ככל פרטי סדר ההשתלשלות כו', עד לדור האחרון ממש, דרא דעקבתא דמשיחא, כאשר "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים", ובמילא, לא ניתן לו הכח לפעול גדולות ונצורות (כדורות הראשונים), כי אם, "צופצוץ די קנעפלעך" (כלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו), היינו, שהבגדים עצמם, כולל גם הכפתורים של הבגדים - ישנם כבר, ולא עוד, אלא שלובשים כבר את הבגדים, וכל מה שנשאר אינו אלא הצחצוח האחרון של הכפתורים!

ולאידך גיסא - "אין המלאכה נקראת אלא ע"ש הגומרה", כלומר, כללות ענין הגאולה נקרא על שמו ולזכותו של דור האחרון, דור האחרון של הגלות, "עקבות משיחא", שזכה להיות הדור שיפעל "דאלאי גלות", ובמילא, יהי' דור הגאולה, גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, גאולה נצחית שאין אחרי' גלות.

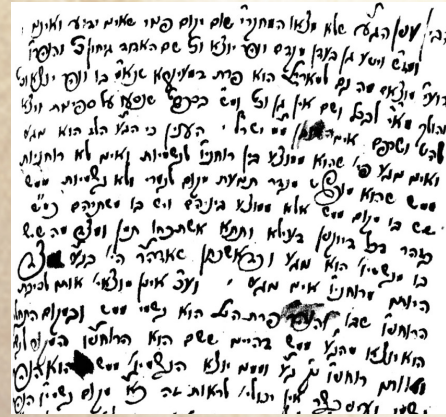
וכאמור, הגאולה נפעלת ע"י "חיילי בית דוד", ע"י עבודתם בהפצת המעיינות חוצה,

- שאז אין צורך בענין של מלחמה, כי אם, בדרכי נועם ובדרכי שלום, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן בנוגע לענין השעבוד והגלות, שבזמן הזה נעשה הדבר ע"י היגיעה בתורה, כפירוש הזהר על הפסוק "וימרו את חיהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים", "בעבודה קשה דא קשיא, בחומר דא ק", ובלבנים דא לבון הלכתא", אשר, "ע"י לבון הלכתא [הבא ע"י העין דוקא, כהוראת רבותינו נשיאנו בנוגע לאופן לימוד התורה - הן בנגלה והן בחסידות, כמבואר בקונטרס עין החיים] שבזמננו זה יזכו לגילוי פנימיות התורה לעתיד לבוא, להיות אראנו נפלאות", מבלי שיהי' צורך בענינים שאינם טוב הנראה והנגלה -

תורה חדשה

'להבין ענין הגן עדן'

מאמר-חסידות מגן-עדן!

לראש השנה השתא יצא לאור - בפעם הראשונה מגוכתי"ק - מאמר ד"ה 'להבין ענין הגן עדן', מכ"ק אדמו"ר הצ"צ נ"ע, תדפיס מתוך המהדורה החדשה של "אור התורה על מארז"ל וענינים".

נצטט בזה את תחלת המאמר המופלא:

"להבין ענין הגן עדן, שלא מצאו המחקרים שום מקום פנוי שאינו ידוע ואינו.. כי הגן עדן הלז הוא נוגע ואינו נוגע, פירוש, שהוא ממוצע בין רוחניות לגשמיות, ואינו לא רוחניות ממש.. ולא גשמיות ממש.. אלא ממוצע ביניהם ויש בו משתיהם.. ולכן אינם מוצאים אותו לסיבת הרוחניות שבו. והנה פרת הג'ל הוא גשמי ממש, ובמקום התחלתו הוא יוצא מהגן עדן ממש, דהיינו ששם הוא הרוחניות המקור לגן עדן, ואותו רוחניות נקרא גן עדן, וממנו יוצא הגשמיות ממש, הוא הנהר הגשמי. וענין בשר אינו יכולות לראות זה..".

ובסימו: "... יש מעלה ברצון העליון, תירה הרבה מאד נעלה על החכמה. עם היותו חיצוניות, הוא חיצוניות דא"ס ממש, אשר כחו לא"ס. כאשר החוש יעיד בהמתהווה ממנו, היינו גוף גשמי, אשר אין שום אופן להתהוותו ע"י התלבשות החיות בתוכיותו מהחכמה, כי אין ערך כלל גשמיות לרוחניות. אשר על זה קול ה' קורא שאו וראו מי ברא אלה דווקא וכו'. ובזאת יתהלל המתהלל, מתהלות דכתר המתגלות בזאת, נוק' דאצי', להוות מאין ליש. השכל וידוע ממילא בחכמה דא"ס שלמעלה הרבה מחכמ' דאצי', אשר אל יתהלל חכם בחכמתו וכו'.."

רשימות ורשמים

"פון ליובאוויטשער רבינ'ס הויף"

'מחצרו של הרבי מליובאוויטש'

מערכת "אוצרות ליובאוויטש" ממשיכה להגיש את תרגום הספר "פון ליובאוויטשער רבינ'ס הויף" בעברית.

על מהות הספר וחשיבותו – ראו בהקדמה לפרק א', בגליון 82. קריאה מהנה!

פרק י"א

במהנה המתנגדים

פרשייה פחות מוכרת בתולדות מאסר אדה"ו נחשפת בפרק זה: השליח החסידי שריגל במרכז וילנה והוביל לסיכול מאמצי המתנגדים לזייף את המענה של אדמו"ר הזקן לשאלות החוקרים

פעם אחת, בהיותו יושב בקלויז של הגאון, הבחין שהבטלנים (כך נקראו הלומדים (ה'לומדים', ובמלעיל) שישבו שם ולמדו) מסתודדים. ר' לייב היה סקרן לדעת כמה מדובר. הבטלנים בתחילה לא רצו לגלות לו. אם אינו יודע מעצמו, אסור לגלות לו. ר' לייב לבסוף גילה את הסוד.

הסוד היה עובדה פשוטה: שר' שניאור זלמן הגיש מענה בכתב-יד על שאלותיו של הקיסר פאול שהוצגו בפניו.

המענה של אדמו"ר הזקן נרשם בלשון הקודש, והיה אמור להיות מתורגם לרוסית ולהיות מועבר לקיסר. כדי להשיג תרגום של המענה פנו לוילנה. עבור התרגום נבחר מנהל ידוע בוילנה, ואליז נשלח מכתבו של אדמו"ר הזקן.

העובדה שהמענה נשלח לתרגום בוילנה הרגיזה את המתנגדים. הם ראו בכך כמו סימן ששחרורו של אדמו"ר הזקן קרוב.

בסוף המענה שנכתב על ידי הצדיק עצמו נוספו כמה מלים: דרישה מאת המתרגם, מי שיהיה, שיואיל לתרגם במדויק, לא להוסיף ולא לגרוע אף מלה, כדי שלא תהיה אי-הבנה.

בשומעו כמה מדובר, ר' לייב חש מיד שהשליחות האמיתית שלו היא כעת. זוהי שליחותו: להשיג את התרגום לא יצא משובש.

אכן החשש היה גדול שהתרגום ישובש במזיד – את זאת גילה ר' לייב מיד.

הוא החל לבחון מקרוב את פעילותם של ראשי המתנגדים, ושמע במדויק את אשר הם מדברים ביניהם. נודע לו, שהם מתכוונים לפנות למנהל [המתרגם], שיערוך את התרגום בצורה כזאת שממנה ישתמע כי מדובר למעשה באדם נוראי.

אם כן, הרגיש ר' לייב שמחובתו לפנות בעצמו למנהל ולהשפיע עליו שהתרגום שלו יהיה מדויק. רק אז קלט מדוע נתנו לו מפטרבורג אלפיים רובל. באם יהיה צורך הרי שיעצו למנהל סכום כסף.

ר' לייב לא חיכה, ומיד כבר הגיע אל המנהל. הוא גילה לפניו את ליבו וסודו, כי חסיד הוא וכי הוא נמצא בוילנה רק עבור טובת אדמו"ר הזקן, שסובל לחינם ולכלום בכלא. הוא דרש מאת המנהל לערוך את התרגום במדויק, כי זה בוודאי יועיל לשחרורו של אדמו"ר הזקן. המנהל הבטיח לו שהוא יתרגם את המסמך בדיוק הכי אפשרי. תוך כדי כך נודע לר' לייב [מפי המתרגם (המנהל)] שהמתנגדים כבר היו אצל המנהל לפני כן, ודרשו ממנו שיסלף את התרגום.

"אך אני סירבתי לעשות זאת, ולא אעשה זאת" – הבטיח המנהל לר' לייב – "אני רואה מכתב היד שר' שניאור זלמן הינו אדם גדול וקדוש. אתרגם את דבריו במדויק. ר' לייב היה מרוצה, אך בלבו חש פחד שמא המתנגדים ישחדו את המנהל. כדי להיות בטוח, הוא הציע למנהל את אלפיים הרובל שהיו ברשותו. "שתהיה זו מתנה עבור הדיוק בעבודה ויישוב הדעת", אמר לו ר' לייב.

המנהל, כך מסופר, לא רצה בתחילה ליטול את הכסף, אך כאשר ר' לייב לא הרפה ממנו – נטל את הכסף והבטיח לר' לייב להראות לו את התרגום לפני שישלחו לפטרבורג.

כעבור יום-יומיים היה ר' לייב שוב אצל המנהל, והוא הראה לו את התרגום שהיה מדויק, כפי שהבטיח.

ר' לייב מלא היה שמחה, אך פתאום – כך מסופר – הגיעו כמה מתנגדים. המנהל הורה לר' לייב לגשת לחדר אחר, שממנו היה יכול דרך הדלת לשמוע את אשר דובר בין המתנגדים והמנהל.

הדבר הראשון שעשה ר' לייב כדי להסתיר את עובדת היותו חסיד, היה זה ששינה את קשר התפלין שלו, שהיה לפני כן לפי שיטת אדמו"ר הזקן.

כידוע הנהיג אדמו"ר הזקן סדרת תקנות עבור החסידים, שאליהם התנגדו ה'מתנגדים' בתוקף. אחת התקנות היתה בענין אופן העמדת סכין השחיטה (ה'חלף'), שאדה"ו קבע דרך מיוחדת בהשחזות הסכין.

תקנה אחרת היתה קשורה באופן הנחת התפלין ועשיית הקשר של תפלין "של ראש". לפי אדמו"ר הזקן צריך ה'קשר' להיעשות כמו האות ד'.

מסופר כי ה'קשר' של אדמו"ר הזקן התקבל אצל המגיד ממעזריטש, הרבי ר' בער. עוד בהיותו במעזריטש פנה אליו המגיד בדרישה, שיקבע איך צריך להיות ה'קשר', וכפי שר' שניאור זלמן קבע – קיבל המגיד. מסופר גם שר' שניאור זלמן כתב את הפרשיות לתפלין של המגיד.

אחד הסימנים שעל פיהם ניתן היה לזהות חסיד – היה לפי 'קשר' זה, ולפי אופן הנחת התפלין "של יד". ר' לייב, בתור חסיד של אדמו"ר הזקן, כמובן הניח תפלין ונהג ב'קשר' כמו של החב"דניקס. לכן מיד עם עזבו את פטרבורג, בדרך לוילנה למילוי שליחותו של אדמו"ר הזקן, שינה את אופן הנחת התפלין לדרך המתנגדים. במצב זה לא יכול היה ליפול עליו חשד כי הוא חסיד.

בהגיעו לוילנה, נסע מיד אל אמו, אחותו של הגאון. בשל העובדה שהגיע מסביבה שבה היתה החסידות מושרשת – חשדה אימו שהוא נתפס לחסידות. השאלה הראשונה של אימו היתה האם אינו חסיד, והוא ענה שאינו חסיד.

"לשם מה הגעת לכאן?" – רצתה האמא לדעת.

"יש לי בת בוגרת, שכבר הגיע הזמן לחתונה. נדוניה אין לי, לכן הגעתי לזמן קצר לוילנה, שמא אצליח כאן להשיג סכום מספיק לנדוניה ולביסוס כלכלי", השיב ר' לייב. תשובה זו היתה מתקבלת על הדעת, ולא הוצבו בפניו שאלות נוספות.

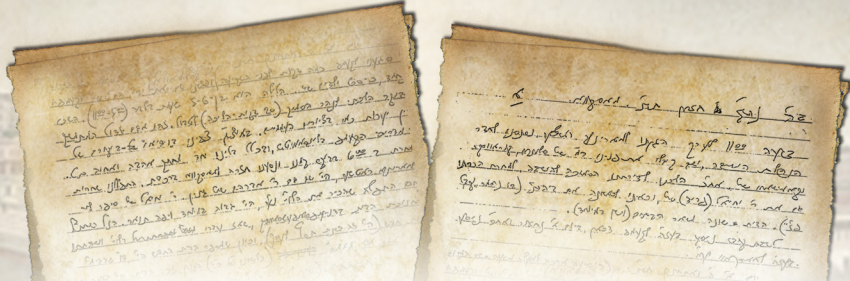
בתור אחיין של הגאון ובתור אחד שלא עורר חשד שהוא כבר אינו שייך למתנגדים – קיבל ר' לייב גישה אל ראשי המנהיגים של וילנה המתנגדית.

הוא התיישב ללמוד בקלויז של הגאון, שהיה בחצר בית הכנסת המפורסם של וילנה. שם היה במקום המרכזי ביותר של העולם המתנגדי, ובתור "אחד משלנו" לא הסתירו ממנו סודות, ונודע לו אודות כל הנעשה וכל המתוכנן לעשות במלחמת המתנגדים בחסידים.

רק כעת קלט ר' לייב מה היתה מטרת שליחותו. הוא אמור באופן כזה לגלות מה עושים המתנגדים ומה מתכננים הם לעשות, ולדווח על כך למנהיגי החסידים.

עברו כמה שבועות. ר' לייב דיווח בקביעות לר' מרדכי בפטרבורג על כל הקורה בוילנה. מידע זה היה נחוץ מאד לחסידים. כך הם ידעו מה לעשות, ובאילו צעדים לנקוט כדי להשפיע על שחרורו של אדמו"ר הזקן.

אך לא היה די במידע זה כדי שאחיינו של הגאון יוכל להצדיק את נחיצות שליחותו בוילנה. את זאת [הסיבה העיקרית] הוא הבין מאוחר יותר במעט:

רשימות ורשמים

המנהל הגיב בצחוק:

"אל תירא. אמרתי להם זאת רק כדי להתפטר מהם. אני אכן אראה להם תרגום כזה שיקבל את ברכתם, אבל את התרגום האמיתי שהראיתי לך אשלח לפטרבורג, ולא את המסולף. כדי להרגיע אותך שאני אכן מתכוון לדבריי - אני אסגור [לפני שליחה] את המסמך של התרגום האמיתי בפניך, ואשלחנו לפטרבורג".
וכן עשה. התרגום האמיתי נשלח לפטרבורג.
אדמו"ר הזקן שוחרר לאחר מכן, ור' לייב היה מאושר. הוא הרגיש שבשליחותו תרם לכך שהצדיק ישוחרר.

1. כפי שנהוג כיום בכל תפוצות ישראל. בספר מופיעה כאן הפנייה ל"שארית יהודה חיו"ר סימן יט. שו"ת אדה"ז סי' ז. אג"ק אדה"ז אגרת קג". ועוד.

המתנגדים דרשו שוב שהמנהל יסלף את התרגום. המנהל סירב. הוא נתן תירוץ טוב למדי - שבאמת היה כנראה השיקול העיקרי שלא לשנות דבר בתרגום: המענה של הרבי נכתב בכמה עותקים ונשלח לכמה מתרגמים. משכך, לא היתה יכולת איזה שיבוש בתרגום. באם התרגום של האחרים יהיה שונה משלו הוא יעמוד במצב לא נעים בעליל.

אך עבור המתנגדים לא היה זה תירוץ. הם עמדו עדיין בדרישתם שהמנהל יסלף את התרגום: "הלא אתה המתרגם העיקרי מכל השאר. יתחשבו בתרגום שלך ולא בתרגום של האחרים. איש לא יטיל ספק [בתרגום שלך]", היתה טענתם.
המנהל הבטיח להם אז לעשות את אשר הם דורשים ממנו, ואף הבטיח להם להראות להם את התרגום לפני שישלחנו לפטרבורג.

המתנגדים יצאו מרוצים. ר' לייב יצא אז מהחדר ופרץ בבכי: "אתה צייתת להם! מה יהא על הרבי הקדוש שלי?!"

מעשיות חב"דיות [כט]

"הניחו גפרור על הלב - וידלק!"...

סיפורים אודות רבותינו נשיאינו וחסידים, שהועלו על הכתב בשנים תשמ"ג-תשד"מ על ידי הת' א.ק. הסיפורים מועתקים כאן ככתבם וכלשונם מן הפנקס.

מגמגם, והי' אומר דורכאויס דוראויס (וכן אמר: דורכאויס קב"ע וכו', כנ"ל), ור"נ הי' ידוע עם הקב"ע שלו, וע"ז אמר לו כנ"ל.

קבה. בבעשענקאוויתש היו המלמדים מתאספים (כחמישים איש) בליל שבת והי' קביעות ללמוד חסידות, והיו לוקחים קצת משקה, וא' נכנס אז ליחידות אצל כ"ק אדמונ"ע, ושאלו וואס הערט זיך אין בעשענקאוויתש [= מה נשמע בבעשענקאוויתש?], וסיפר על הקביעות הנ"ל. ואמר כ"ק: נאך די וועטשערע נעמען משקה!? פע! [לאחר "ארוחת-ערב" לשתות משקה!?]. והפסיקו לקחת משקה. אבל גם הקביעות פחתה, ונשארו רק שני מגינים.

אחר כמה זמן הי' אותו אחד שוב אצל אדמונ"ע, ושאלו אדמונ"ע על הקביעות הנ"ל, ואמר שיש רק ב' מגינים, ושאלו כ"ק הרי מקודם היו כחמישים ומה קרה? וענה שהיו הרבה שהיו מגיעים רק בשביל דעם ביסל משקה, ומאחר שהפסיקו וכו', ואמר אדמונ"ע שימישכו לקחת משקה, העיקר שלא תתבטל הקביעות. ושוב המשיכו וחזרו כולם.

(מפי ר"מ שי' ע"ה)

קבד. ר"י מתמיד הי' שד"ר, וכשהי' בא לתו"ת בעת שהי' שד"ר הי' ר' זלמן משה מתבטל לפניו, וכשהי' יושב בהתוועדות הי' רז"מ שותק בביטול, שהרי הוא שד"ר של הרבי.

וכך הי' הסדר שמה, שר"י מתמיד הי' מגיע מיד הי' יושב להתוועד. פ"א כשהגיע ליישיבה ואז הסדר ביישיבה הי' עד 11:00 [בלילה, כנראה], ור"נ נעמענאווע"ה הי' המשיג (סדר חסידות), וכולם השתוקקו להיות בהתוועדות. אז מפעם לפעם הי' יוצא והולך להתוועדות, שהיו שם ר"י מתמיד ורז"מ, מקשיבים מעט ומיד נכנס לשמור שאף אחד לא יצא. ב-10:00 החל לצאת יותר תכופות וליותר זמן, עד שב-10:30 יצא, ואז קמו כל התלמידים והלכו להתוועדות, ור"מ בא מהראשונים טהספיק לשמוע איך שר"י מתמיד אומר לר"נ: קב"ע, קב"ע, אבער מלכות איז אויך א גאנצער פרצוף [= קבלת-עול, קבלת-עול, אבל מלכות אף היא 'פרצוף' שלם]. והי' משמע מדבריו שרוצה לומר: קב"ע, קב"ע, אבער שכל דארף מען האבן [= אבל דרוש גם שכל]; שהי' ידוע שר"י מתמיד הי' בעל מוחין גדול, ורז"מ הי' בעיקר הארציגער. ופ"א בהתוועדות לקח משקה [ר"י מתמיד] ואמר די אהבה ברענט, לייגט (על הלב) א שוועבל וועט ער זיך אנצונדן [= האהבה [לאלקות] בוערת, הניחו גפרור [על הלב] וידלק...]

דרך אגב, תיאר [ר"מ] את ר"י מתמיד אז ער פלעגט זיך פאראיקען [= 'נתקע',

1. נראה שהכוני לסעודת שבת "וועטשערע" בא להראות את גנות השתייה שבעקבות סעודה, שיותר דומה לארוחת-ערב מאשר לסעודת שבת.

לפני כן, בהושענא רבא, יש ידיעה מעניינת על ביקורו של מי שהיה אז שגריר ישראל באו"ם, מר בנימין נתניהו, והדברים שאמר לו הרבי אז רבי-משמעות לימינו אלו, ולימים האחרונים בפרט.

גליקן מס' 18

בית חיינו

וי"א תשרי — שי"ק בדרי"ח מרחשון תשמ"ח

המחיר \$0.75

ירל עלי קבוצה תשמ"ז

ידיעון 770 — מנימי

מי שלא ראה הקפות ב"הקהל" שנה זו
לא ראה הקפות מימיו

תיאור מפורט
מ"הקפות"
המופלאות בשנה זו
בבית חיינו
(ראה עמ' 14-9)

כמו"כ זכינו שיל"ג אגרות קודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ד המכיל אגרות משנת תשי"א, הפתח דבר נושא את התאריך: וא"ו תשרי תהא שנת חרות משיח.

יום ג', י"ג תשרי:

בשעה 2:30 נסע לאוהל וחדר בשעה 7:15.

כשנסע לאוהל לפני שנכנס לרכב אמר לא' שנוסע היום לארה"ק הרי כבר עשיית אותך שליח מצוה ונתן לו שטרות של 180 ש"ח.

לאחר תפלת ערבית הכניסו לרבי אתרוגים ושאר המינים ובחר מהם בעבורו.

בשעה 9:00 התקיימה בביהמ"ד הגדול ב- 770 כינוס הקהל מס' 2 כפי הוראת אד"ש, דיברו הרב יוסף ש' וינברג והרב טובי' ש' בלוי (מירושלים) אח"כ המשיכו בהתוועדות חסידים עירניה.

יום ד', י"ד תשרי, ערב חג הסוכות:

כמה דקות לאחר בוא הרבי מכיתו החלה חלוקת הד' המינים, חשובי האוהדים נכנסו ל"גון עדו התחתון" שם בחרו לעצמם ד' מינים, לכל אחד אמר הרבי "שלימשיכך את כל ההמשכוח". (אבא)

בהתוועדות זו פתח הרבי במבצע חדש - מבצע "הספול" שכאמ"א - בכל מקום ומקום - בסביבתו יקרה אנשים נשים וסוף ויחזק אחרם בענין יראת שמים וכו', אד"ש אמר פרטים ופרטי פרטים בנוגע להעברת דו"ח למרכז שהתארגן בכל מקום - ע"י כרטיסים חבר ע"מ סדר הא"ב וכו'. (ראה ברשימת ההתוועדות). בסוף ההתוועדות הורה לנגן ניגון הכנה וניגון אדמו"ר הזקן. אחרי"ז ניגנו "יה"ר... שיבנה ביהמ"ק" והרבי עודד את שירת הקהל, במהלך השירה סימן באצבעותיו לשרוק. לבסוף עלו הסוכנים והרבי נתן לכל אחד הפסנת שטרות של דולר, לחלק לכל הקהל, ובתום החלוקה התחיל לשר "כי בשמחה תצאו", ויצא מבית הכנסת כשהוא מעורר את השירה בידו הק'.
ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:00.

מיד לאחר ההתוועדות התאספו העסקנים והכינו נוסח הסברה על המבצע, שחולק לכאמ"א וכן כרטיס מצורף, למחלק הכנסות זאת לכ"ק אד"ש, הנוסח הוגה ע"י כ"ק אד"ש (בלה"ק), ועפ"י התפרסם בכל העיתונים כפי הוראת אד"ש.

היום יו"ל "קונטרס חג הסוכות" ובו מאמר ד"ה: "בסוכות חשבו שבעת ימים גו" שנאמר בשנת ה'תשי"א, מוגה ע"י כ"ק אד"ש.

בית חיוני

ואמר שיגיד בקול, חיכו דקה, וריל"ג מסר לרבי שכבר בירך, אד"ש חיך ועשה תנועת ביסול בידו.

כ"ק אד"ש פתח בשירה שארכה כשעה ומחצה. עם בגמר השירה עלה אד"ש לחדרו ויצא מיד לספר, בדרך לספר' עשה בתנועת עידוד לר' שמואל חפר כשהיה לא הגיב עשה אד"ש תנועת תמיהה בידיו מדוע אינו שר, אד"ש שהת כספרי' כמחצית השעה וחזר לחדרו הק' וכעבור חצי שעה נסע לביתו.

יום א' ח"י תשרי, ב' דחיה"מ סוכות:

לחפלת שחרית נכנס הרבי כבכל ימי חג בשעה 10:00.

לאחר תפלת שחרית נכנס אד"ש לחדרו ויצא מיד לחלוקת דולרים שארכה קצת יותר משעה.

היום התקיים כינוס צא"ח העולמי הל"ב בביהמ"ד ובביהמ"ד - 770, הכנס נפתח בשעה 2:00 בערב.

ראש הישיבה הרב מרדכי שמשע"ק ע"ה נואם כינוס צא"ח העולמי (תמונה מאוחרת)

בית חיוני

יום ד', כ"א תשרי, הושענא רבה:

הרבי נכנס לתפלת שחרית, כבשאר ימי חג בשעה 10:00. עם סיום חזרת הש"ץ ירד מהבית, על"י הוא מתפלל במשך חודש תשרי, ועמד בצידה ליד שולחן קטן. הרבי הסיר מעל הלוח את הטבעות העליונות, כנהוג, והחל באמירת "הלל" כמדי שנה, ערך הרבי את ז' ההקפות כשהוא הולך אחרי הש"ץ ואחריו מניין מדקני אנ"ש. אבא, השנה לא לקח הרבי את הסידור עמו, משסיימו הלך כל הקהל כולו. הרבי עמד והכניס במקומם ורק לאחר שהאחרון סיים את ההקפות התחלבו והמשיכו את אמירת הושענא, בשירת "הושענא את עמך". לאחר התפלה הודיע הנבא על סדרי בית הכנסת לקראת ה"הקפות".

זמן קצר אחר כך נעמד הרבי בפתח סוכתו והחלה חלוקת העלוקה לאלה שלא קיבלו את חמול, בין העובדים מר בנימין ש' נחניהו - שגריר ישראל באו"ס.

בית חיוני

בית חיוני

אד"ש שוחח עמו ארוכות, ובין הדברים דרש ממנו אד"ש להישאר בתפקידו באו"ס. הדברים נהפך למנוח אף בעיתונות.

דקות ספורות לאחר סיום החלוקה (ב- 3:15 בערב) נכנס הרבי לביהמ"ד הקטן לתפלת מנחה ולאחר מכן נכנס שוב לסוכה וחילק כ- 10 דקות ונסע לביתו.

ליל שמע"צ:

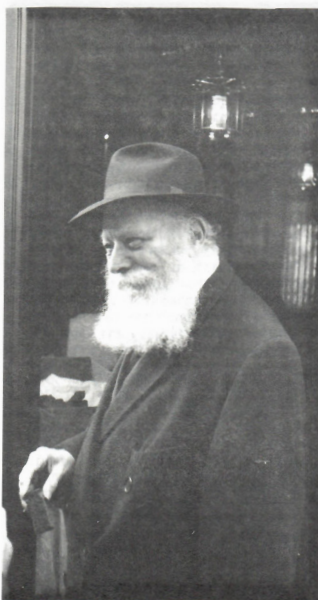
ברצוננו לתקדים שבמשך שמע"צ ושמת"ל הראת אד"ש תנועות שונות ולא כ"ק קל לתאר כל תנועה בצורה שתהא מובנת לקורא, אמנם ננסה לתאר כפי יכולתנו, בתוקה להבנה (תחת משע"צ).

עוד עלינו לתקדים: אשר עיקר התיאור נכתב אמנם על הלילה הראשון; אבל עדי"ז היתה התנהגות ואופן הריקודים כד' בליל שמע"צ ובוטלו, מלבד כמה שינויים כדלהלן.

כשנכנס כ"ק אד"ש למעריב (ב- 7:00) הניח את הסידור ע"ג הסטנדר, הסתובב לעבר הקהל ומשך שתי דקות עודד את השירה בב' ידיו הק' בתנועות סיכוכ מלאות. בסיום התפלה אמר ג"פ גוס יו"ש והחל לנגן ניגון הקפות ועלה לחדרו הק'.

השנה הוגבהה הביטא וכן בימת ההקפות במעט, כך שרובו ככולו של הקהל יכול הי' לחזות בנוסע "מראה כהן" בהתגלותו. כמו"כ הניפו דגל אדום קודם שאמר כ"ק אד"ש כל פסוק וכן נכתבו הפסוקים באותיות ענק ע"ג בדים לבנים, והועלו לגובה לפני כל פסוק, כדי שיהי' שט בשעת אמירת הפסוקים.

נכנס להקפות ב- 8:45, הסתובב לעבר הקהל ועודד את השירה כנ"ל חזק מאוד משך כמה דקות. כנהוג כיבדו את כ"ק אד"ש באמירת פסוקי אתה הראת בפנים הראשונה, בפעם השני' והשלישית אומר אד"ש רק פסוק ראשון ואחרון, לא אמר הפסוק והי' דו"ע גו'. כשגמר אד"ש הפסוק כי"ז מציון" הסתובב לעבר הקהל

אד"ש משה' "העצמות" בפניו סוכות.

והחל לנגן ניגון שמה הידוע ועודד את השירה במחזאות כפיה לפי הקצב משך זמן. אחר אהה הראת בפעם הב' החל אד"ש הניגון "על הסלע הן" ועודד השירה בחוזק, לפני כ"ק אד"ש אמר הפסוק "כי מציון" הורה אד"ש שישאלו את הרש"ג שיהי' האם יכול ללכת להקפות, ומשענה בשלילה הראת אד"ש את הסכמה ואז העלוהו לחדרו, ואמר הפסוק "כי מציון" והחל לנגן שוב ניגון שמה הנ"ל, ועודד (בליל המלילס) השירה משך זמן רב (כ- 15 דקות). ולצידן שככלל עודד אד"ש השנה את השירה הרבה יותר זמן

בית חיוני

[illegible]

כמו כן, כאשר צויין שהתועד אחד המשפיעים - באים אח"כ מיד [ללא הקדמת "פתח ואמר" וכיו"ב] נקודות אחדות מדבריו, קרוב ללשונו ולסגנונו.

בניחוח כפרי:
תומכי
תמימים

אנ"ש התוועדו בתורת אמת אחר התפלה, קראו קטעים מלקו"ד אודות חסידי אדמוהר"ש נ"ע.

שידור פתאומי לפנות בוקר, מעטים היו בהתוועדות. קשה עלי פרידתכם כו'.

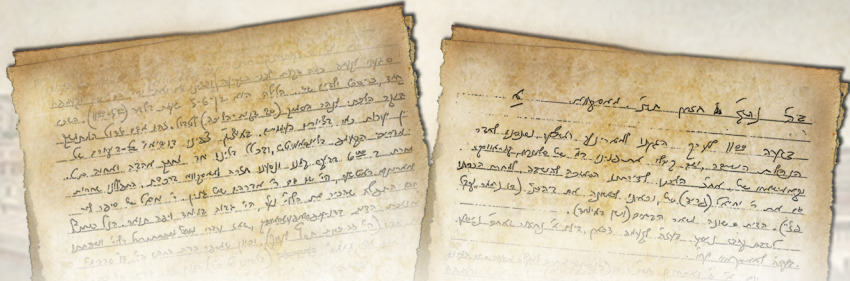
שידור לפנות בוקר, כ"ק אדמו"ר שליט"א מציע לשלוח עשרה מכתבים לכל יהודי וכו', ויתבררו ויתלבנו הדברים.

בלילה היתה אסיפת הכתה בנוגע לקבוצה, בבית מנחם.

בלילה היתה התוועדות, דיבר הר"ד שי' קסלמן ע"ד שתו"ת ענינה להחדיר אלקות בפשיטות כו' (הזכיר ממאמר הידוע, ונגלה כבוד ה' תשט"ו, דנשיאי חב"ד אצלם

”.. שמחת תורה דאז מתעוררים כל ישראל בקירוב להו', להיות היא הכלי האמיתי' הנצחית לאור וברכה” *
החג שכולל את עבודת אלול ומועדי תשרי * להבין ענין שמח”ת תש”ו

[illegible][illegible]

רשימות ורשמים

שיר של יום

אנו מגישים בזה פתגם נבחר מתוך ספר "היום יום", לעידוד הבנת הפתגמים לאשורם ולעומקם, מתוך הספר "היום יום לעם".

נוהל התועדות חסידית

כד תשרי, אסרו-חג [בחור"ל]

ההתועדות - המכונה אצל חסידים "פארבריינגן" - ברבים בכלל, ובשבת או במוצאי שבת בפרט, היא אחת היסודות של דרכי החסידים והחסידות, והיא כמו פתח ומבוא לקיום המצוה הנחשבת ליסוד בתורה - אהבת ישראל ("ואהבת לרעך כמוך").

בדרך-כלל, בכל התועדות תובעים ראשי הדוברים מאת המסבים שייטיבו הנהגותיהם ודרכיהם; שיקבעו עתים ללמוד חסידות ושישמרו על הקביעות, וכן - שהלמוד יהיה מתוך מטרה לישם את הדברים.

אפי ואפן התוכחה⁸⁶⁰ של הדוברים, מבארים היטב במאמר המתחיל במלים "ואם רוח המושל"⁸⁶¹, אשר ראוי לכל אחד ואחד מהחסידים ללמוד אותו היטב "אדעתא דנפשיה" (= בצורה המכוננת ללומד עצמו, שיבין שהדברים מכונים אליו).

אך יש להדגיש כי תוכחה זו בעת ההתועדות היא רק על דברים שאין בהם כלל העלבה אישית; התוכחה צריכה להיות כמו שהיה בין חסידים מאז ומקדם - שאיש את רעהו הוכיחו באהבה ובחבה גדולה.

860. מלשון הפסוק: "... ודרך חיים תוכחות מוסר" (משלי ו, כג) - דרישה מאדם לשנות את דרכיו הבלתי ראויים.

אוצרות גאולה

גאולת השכינה, גאולת משיח עצמו, וגאולת כל ישראל

"ישנם הטוענים שדיבורים אלו הם "ווילדע רייד"...! היתכן - טוענים הם - ששעות ספורות בלבד לפני אמירת תהלים (לאחר תפלת ערבית) מכריזים שמושיח צדקנו יכול לבוא עוד לפני אמירת תהלים, כלומר, בשעות הקרובות ממש?...! ובכן, כללות ענין הגלות, ובפרט סוף זמן הגלות, כאשר החושך יכסה ארץ וערפל לאומים" - הרי זה "א ווילדע זאך"! מה ליהודי ולענין של גלות?...! ובמילא למצב כזה מתאימים "ווילדע רייד"!
.. למזא נפק"מ כל עניני טענות ושאלות - כאשר צריכים לפעול את ענין הגאולה, החל מגאולת השכינה - ממצב של "שכינתא בגלותא", למצב של גאולה אמיתית ושלומה; הגאולה דמשיח צדקנו, ממצב ד"נגוע" .. ומעונה, "מחולל מפשעיו גו", למצב של גאולה אמיתית ושלומה; עד לגאולה האמיתית והשלומה דכל אחד ואחת מישראל!

וכן תהיה לנו באופן של קירוב ורזיות .."

(ליל הושע"ר תשמ"ו, תו"מ שם עמ' 332-331)

מערכת "אוצרות ליובאוויטש"

אתור מקורות מידע: כמה מהת' באה"ק | עריכה: אלישיב הכהן קפלון | לתגובות: otsrotlyubavitsh@gmail.com

אתר העיירה ליובאוויטש: www.mylubavitch.org

רשימות ורשמים

ליובאוויטש עכשיו

באדיבות השליח הרב גבריאל גורדון
האחראי על שימור ופיתוח המקומות הקדושים
בליובאוויטש

הרב אלכסנדר ברדה מדליק את נר התמיד בכניסה לאוהל הק'
בליובאוויטש. ו' תשרי תשפ"ו.

לזכות
החטופים שי'
החיילים שי', וכל
אחינו בני ישראל
בארץ הקודש